

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra práva (PEF)

Bakalářská práce

Elektronická evidence tržeb v teorii a praxi

Marta Titěrová

© 2020/2021 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Marta Titěrová

Hospodářská politika a správa
Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Elektronická evidence tržeb v teorii a praxi

Název anglicky

Electronic records of sales in theory and practice

Cíle práce

Cíl bakalářské práce je zhodnocení dopadů EET z pohledu státu a podnikatele. Zhodnocení dopadů EET na podnikatele z pohledu a) likvidace provozoven b) navýšení plátců DPH a změny v odvodech DPFO. Bude se věnovat problematice elektronické evidence tržeb v České republice, jakou problematiku řeší, co je jejím účelem. Dále se bude zabývat zpracováním EET, finančními náklady – kompenzace, popisy jednotlivých etap zavádění EET, účtenkovou loterií. Bude zpracována dotazníková anketa u podnikatelských subjektů zaměřené na 1-2 vlnu EET a na 3 vlnu EET s návrhem možných řešení.

Metodika

V teoretické části bude vypracována analýza právních předpisů a relevantní literatury. Na základě poznatků z teoretické části bude zvolena vhodná metoda pro získání informací z praktické části. Data získaná vlastním výzkumem budou utříděna, vyhodnocena a na základě zjištěných poznatků bude navrženo opatření k nápravě zjištěných nedostatků.

Doporučený rozsah práce

30 – 40 stran

Klíčová slova

Daň z přidané hodnoty fyzických osob, elektronická evidence tržeb, úctenková loterie.

Doporučené zdroje informací

DUŠEK, Jiří. VODIČKA, Milan. Elektronická evidence tržeb v přehledu. Praha:Grada Publishing. ISBN 978-80-271-0422-2

LÍBAL, Luboš. Elektronická evidence tržeb z účetního a daňového pohledu. Praha:VOX, 2016. ISBN 978-80-8748-051-9

PEKOVÁ, Jitka. Veřejné finance: úvod do problematiky. 4., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: ASPI, 2008. 579 s. ISBN 978-80-7357-358-4

VODIČKA, Milan. HAJDUŠEK, Tomáš. První zkušenosti s EET. Praha:Wolters kluwer, 2017. ISBN 978-80-7552-589-5

Předběžný termín obhajoby

2019/20 LS – PEF

Vedoucí práce

JUDr. Daniela Světlíková

Garantující pracoviště

Katedra práva

Elektronicky schváleno dne 20. 8. 2019

JUDr. Jana Borská, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 14. 10. 2019

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 10. 03. 2021

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Elektronická evidence tržeb v teorii a praxi" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 14. března 2021

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala vedoucí své bakalářské práce JUDr. Daniele Světlíkové za vstřícný přístup, trpělivost a odborné rady, které přispěly k vypracování mé bakalářské práce.

Elektronická evidence tržeb v teorii a praxi

Abstrakt

Bakalářská práce se zabývá zavedením Elektronické evidence tržeb, jak je uplatňována v teorii a praxi. Práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. V teoretické části je provedena analýza právních předpisů a odborné literatury. Jsou zde popsány zákony, týkající se Elektronické evidence tržeb, především Zákon č. 112/2016 Sb., o elektronické evidenci tržeb a Zákon č. 137/2020 Sb., o některých úpravách v oblasti evidence tržeb v souvislosti s vyhlášením nouzového stavu a k tomuto zákonu vydána přechodná ustanovení, která zahrnují přerušování povinnosti evidovat tržby do 31. 12. 2022. Dále se tato práce zabývá jednotlivými režimy, ve kterých lze tržby evidovat, s podmínkami pro jejich splnění. Jsou zde charakterizovány jednotlivé etapy elektronické evidence tržeb a účtenková loterie. V Praktické části je veden výzkum prostřednictvím anketního šetření. Práce je zakončena zhodnocením dopadu elektronické evidence tržeb z pohledu podnikatelů a z pohledu státu.

Klíčová slova: Daň z přidané hodnoty fyzických osob, elektronická evidence tržeb, účtenková loterie

Electronic records of sales in theory and practice

Abstract

The bachelor thesis deals with the implementation of Electronic Register of Sales and its application both in theory and practice. This thesis consists of theoretical and practical part. The theoretical part is an analysis of legislation and specialized literature. There are described laws concerning Electronic Records of Sales, especially Act No. 112/2016 Sb., on electronic records of sales and Act No. 137/2020 Sb., on certain amendments in the area of records of sales in connection with the declaration of a state of emergency and transitional provisions issued for this Act, which include the interruption of the obligation to record sales until 31 December 2022. Furthermore, this work deals with individual regimes in which sales can be recorded with the conditions for their fulfillment. There are also characterized different stages of electronic records of sales and receipt lottery. In the practical part is conducted research through a survey. The work ends with an evaluation of the impact of electronic records of sales from the perspective of entrepreneurs and from the perspective of the state.

Keywords: Value added tax of natural persons, electronic records of sales, receipt lottery

Obsah

1 Úvod.....	12
2 Cíl práce a metodika	14
2.1 Cíl práce	14
2.2 Metodika	14
3 Teoretická východiska	16
3.1 Elektronická evidence tržeb	16
3.1.1 Právní úprava EET	16
3.2 Principy a schéma EET	20
3.2.1 Evidenční povinnost	20
3.2.2 Evidence tržeb běžným způsobem.....	21
3.2.3 Evidence tržeb ve zjednodušeném režimu.....	23
3.2.4 Evidence tržeb ve zvláštním režimu	25
3.2.5 Porušení podmínek a možnost zrušení evidence ve zvláštním režimu.....	26
3.2.6 Porušení EET, opatření k vynucení nápravy.	27
3.3 Platby podléhající EET	27
3.3.1 Platby, které nepodléhají EET	28
3.4 Rozhodný příjem, obsah účtenky	28
3.5 Kompenzace nákladů EET pro podnikatele	29
3.6 Účtenková loterie	30
3.6.1 Pravidla účtenkovky	30
3.7 EET – dělení dle etap	31
3.7.1 První etapa	31
3.7.2 Druhá etapa	32
3.7.3 Třetí etapa	33
3.7.4 Čtvrtá etapa	34
4 Vlastní práce	36
4.1 EET z pohledu státu	36
4.1.1 Daňový přínos EET	37
4.1.2 Změna počtu plátců DPH.....	38
4.1.3 Zhodnocení dopadu EET na 1. a 2. vlnu z pohledu státu	38
4.2 Výsledky dotazníkových šetření	39
4.2.1 Výsledky šetření – dotazník č. 1	39
4.2.2 Výsledky šetření – dotazník č. 2	47
4.3 Shrnutí výsledků dotazníkového šetření	49
4.3.1 Dotazník č. 1	49
4.3.2 Dotazník č. 2	50

4.4	Výsledky a diskuse	51
5	Závěr.....	52
6	Seznam použitých zdrojů.....	54
6.1	Knižní zdroje	54
6.2	Právní předpisy.....	54
6.3	Internetové zdroje.....	55
7	Přílohy	57

Seznam obrázků

Obrázek 1	Evidence tržeb v běžném režimu.....	22
Obrázek 2	Evidence tržeb ve zjednodušeném režimu	24
Obrázek 3	Evidence tržeb ve zvláštním režimu.....	25

Seznam tabulek

Tabulka 1:	Daňový přínos EET	38
------------	-------------------------	----

Seznam grafů

Graf 1:	Znázornění odpovědí na otázku č. 1	39
Graf 2:	Znázornění odpovědí na otázku č. 2	40
Graf 3:	Znázornění odpovědí na otázku č. 3	41
Graf 4:	Znázornění odpovědí na otázku č. 4	41
Graf 5:	Znázornění odpovědí na otázku č. 5	42
Graf 6:	Znázornění odpovědí na otázku č. 6	43
Graf 7:	Znázornění odpovědí na otázku č. 7	43
Graf 8:	Znázornění odpovědí na otázku č. 8	44
Graf 9:	Znázornění odpovědí na otázku č. 9	45
Graf 10:	Znázornění odpovědí na otázku č. 10	45
Graf 11:	Znázornění odpovědí na otázku č. 11	46
Graf 12:	Dotazník č. 2, Znázornění odpovědí na otázku č. 1	48
Graf 13:	Dotazník č. 2, Znázornění odpovědí na otázku č. 2	48
Graf 14:	Dotazník č. 2, Znázornění odpovědí na otázku č. 3	49

Seznam použitých zkratk

EET	– elektronická evidence tržeb
DPH	– daň z přidané hodnoty
FÚ	– Finanční úřad
FO	– fyzická osoba
DIČ	– daňové identifikační číslo
č.	– číslo
§	– paragraf
ČR	– Česká republika
MF	– Ministerstvo financí

NACE – Nomenclature générale des Activités économiques dans les Communautés Européennes (Klasifikace ekonomických činností)

např. – například

1 Úvod

Tato bakalářská práce se zabývá elektronickou evidencí tržeb, jejím zhodnocením z hlediska podnikatelů i státu, dopadem na podnikatele z pohledu likvidace provozoven a navýšením počtu plátců DPH.

Elektronická evidence tržeb byla zavedena ve snaze zabránit daňovým únikům a narovnat podnikatelské prostředí. Toto téma je stále mladé a má mnoho zastánců, ale i odpůrců.

„Zákon o elektronické evidenci tržeb není porušování lidských práv ani porušování práva podnikat, ale je to zákon proti svobodě kradení.“ (analytik Aleš Michl)¹

Teoretická část se nejprve bude podrobněji zabývat důvody, proč byla evidence tržeb zřízena. Poté zde budou charakterizovány zákony, které elektronickou evidencí tržeb upravují, režimy, ve kterých lze EET vést, a jednotlivé etapy zavedení EET. Část práce se také věnuje úctenkové loterii, jejím vznikem, pravidly a ukončením.

Praktická část je zaměřena na drobné podnikatele, kteří již mají s evidencí tržeb zkušenosti a na podnikatele, kterým tato povinnost teprve nastane. Prostřednictvím dvou dotazníků budou zkoumána zjištění, zdali zavedení EET komplikuje podnikatelům nějakým způsobem podnikání, jaké bylo jejich finanční zatížení, zda přemýšleli o ukončení živnosti, nebo se při evidování svých tržeb stali plátcí DPH. Bude zde také zjišťováno, zda stále evidují své tržby i v době, kdy je tato povinnost přerušena. Veškeré tyto poznatky budou vyhodnoceny v rámci vlastního výzkumu.

Cílem práce je zjistit, jaké mělo zavedení EET na oslovené subjekty vliv. Ve spojitosti s nynější situací také bude studováno, zda při výkonu své podnikatelské činnosti pocítily dopad současných opatření a omezení souvisejících s koronavirovou pandemií, pokud ano, jakým způsobem se to projevuje.

¹ Elektronická evidence tržeb v přehledech, str. 19

Toto téma bylo zvoleno proto, že se jedná o důležitou oblast veřejné správy. Oblast elektronické evidence tržeb byla před jejím spuštěním a také na začátku fungování velmi diskutovanou záležitostí. V současném fungování došlo k dočasné úpravě a přerušení povinnosti EET využívat. Toto vše umožňuje pozoruhodné možnosti zkoumání, které by bylo zajímavé v této práci využít.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Práce se bude věnovat problematice elektronické evidence tržeb v České republice, proč byla zavedena a co je jejím účelem. Dále se bude zabývat zpracováním EET, finančními náklady – kompenzace, popisy jednotlivých etap zavádění EET, účtenkovou loterií. Bude zpracována dotazníková anketa u podnikatelských subjektů zaměřená na 1. vlnu EET, která proběhla v roce 2016, 2. vlnu EET zavedenou v roce 2017 a na plánovanou 3. vlnu, která bude spuštěna v roce 2023 s návrhem možných řešení.

Cílem této práce je zhodnocení dopadů elektronické evidence tržeb z pohledu státu a podnikatele, konkrétně pak zhodnocení dopadů EET na likvidace provozoven, nebo navýšení počtu plátců DPH. V době, kdy nás zasáhla pandemie, se kterou souvisí mnoho různých omezení, je zde snaha také zjistit její vliv na tímto způsobem ztížené podnikání.

2.2 Metodika

Práce bude rozdělena na teoretickou a praktickou část. Teoretická část se opírá o průzkum literárních pramenů v oblasti elektronické evidence tržeb a příslušných zákonů. Stěžejním je Zákon č. 112/2016 Sb., o evidenci tržeb, a Zákon č. 113/2016 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o evidenci tržeb. Dále jsou zde popsány zákony 256/2019 Sb., Zákon, kterým se mění Zákon č. 112/2016 Sb., o evidenci tržeb, ve znění pozdějších předpisů, a Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů. Zákon č. 137/2020 Sb., o některých úpravách v oblasti evidence tržeb v souvislosti s vyhlášením nouzového stavu, a k tomuto zákonu vydána přechodná ustanovení, Zákon č. 263/2020 Sb., kterým se mění Zákon č. 137/2020 Sb., o některých úpravách v oblasti evidence tržeb v souvislosti s vyhlášením nouzového stavu, a Zákon č. 449/2020 Sb., kterým se mění Zákon č. 137/2020 Sb., o některých úpravách v oblasti evidence tržeb v souvislosti s vyhlášením nouzového stavu, ve znění pozdějších předpisů.

Dále budou vylíčeny jednotlivé režimy, ve kterých lze tržby evidovat. Budou zde popsány postupy, co má podnikatel učinit, aby mohl začít evidovat v režimu, který mu byl určen, nebo při splnění daných podmínek schválen, platby, které podléhají EET, rozhodný příjem a obsah účtenky. V neposlední řadě zde bude specifikována účtenková loterie, její zavedení, pravidla a ukončení. V závěru teoretické části budou rozepsané jednotlivé etapy EET, kdy vzniká povinnost evidovat tržby, a podnikatelé, nebo podnikatelské činnosti, kterých se evidence již týkala, nebo týkat začne.

Na základě poznatků získaných prostudováním materiálů v teoretické části, bude v části praktické pro zjištění názorů podnikatelů použito anketní šetření, které bude realizováno formou osobního předání v kanceláři soukromé účetní a telefonického rozhovoru při použití dvou odlišných dotazníků. První z nich bude směřovaný na drobné podnikatele, kteří již mají s elektronickou evidencí tržeb zkušenosti. Jeho cílem bude zjistit dopady EET na jejich podnikání. Druhý dotazník bude zaměřený na drobné podnikatele, kterým povinnost evidovat tržby teprve nastane. Jeho cílem je zjistit informovanost těchto subjektů a jejich názor na přínos EET v jejich podnikání.

Získané informace budou vyhodnoceny a zpracovány formou grafického znázornění včetně odpovídajících komentářů.

Pro posouzení pohledu státu na EET bude využita odborná literatura a oficiální webové stránky projektu elektronické evidence tržeb. Cílem bude celkové zhodnocení dopadu EET na podnikatele.

V závěru budou shrnuty a porovnány dopady EET ze strany státu i ze strany podnikatelů a navrženo možné zlepšení pro nastávající etapy.

3 Teoretická východiska

3.1 Elektronická evidence tržeb

Elektronická evidence tržeb byla zřízena a uzákoněna z důvodu omezení tzv. šedé ekonomiky, tedy má být nástrojem pro zamezení daňových úniků.

„Naší prioritou je sjednotit podmínky pro podnikání a narovnat tržní prostředí v české ekonomice ve prospěch poctivých podnikatelů, kteří v řadě oborů nejsou schopni cenově konkurovat těm, kteří neplatí daně. Chceme, aby podnikatelská sféra měla nastaveny rovné podmínky a řádní podnikatelé mohli daně platit, aniž by tím ohrožovali své podnikání. Zároveň musíme najít takové řešení, které bude efektivní a nebude znamenat výrazné dodatečné náklady pro poplatníky. Účinnost zákona bude taková, aby umožnila dotčeným subjektům, se na spuštění elektronické evidence tržeb dostatečně připravit“

(Bohuslav Sobotka)²

3.1.1 Právní úprava EET

Elektronická evidence tržeb byla v České republice zveřejněna ve Sbírce zákonů dne 16. 3. 2016 pod č. 112/2016 Sb. – Zákon o evidenci tržeb, který je platný od 13. 4. 2016 a nabývá účinnosti dnem 1. 12. 2016.

Zákon obsahuje osm částí a třicet osm paragrafů.

První část – úvodní ustanovení:

- *„§ 1 Předmět úpravy – Tento zákon upravuje práva, povinnosti a postupy uplatňované při evidenci tržeb a postupy s nimi související.*
- *§ 2 Výkon působnosti*
 - *(1) Působnost podle tohoto zákona vykonávají orgány Finanční správy České republiky*
 - *(2) Působnost k prověřování plnění povinností při evidenci tržeb mají také orgány Celní správy České republiky“³*

²ČSSD Místní organizace Napajedla.[online]. [cit. 2021-02. 19]. Dostupné z: <https://cssdnajedla.webnode.cz/news/k-elektronicke-evidenci-trzeb/>

³ Zákon č. 112/2016 Sb. o evidenci tržeb, In: Sbírka zákonů České republiky, částka 43/2016

Druhá část se zabývá samotnou evidencí tržeb:

- Evidovaná tržba – její vymezení, rozhodný příjem, storno a opravy, nepřímé zastoupení, pověření k evidování tržeb.
- Tržby ve zjednodušeném režimu a tržby vyloučené z evidence tržeb.
- Povinnosti poplatníka – autentizační údaje a certifikát pro evidenci tržeb, oznamovací povinnost, evidenční povinnost, pravomoc orgánu příslušného k prověřování plnění povinností.

Třetí část stanovuje informační povinnosti:

- Informační povinnost poplatníka i správce daně, ověření účtenky u správce daně.

Čtvrtá část zákona řeší správní delikty:

- Přestupky, správní delikty právnických a podnikajících fyzických osob, společná ustanovení ke správním deliktům.

Pátá část se zabývá opatřeními k vynucení náhrady:

- Uzavření provozovny a pozastavení výkonu činnosti.

Šestá část se zabývá závaznými posouzeními:

- Závazné posouzení o určení evidované tržby.

Sedmá část popisuje společná a závěrečná ustanovení:

- Vztah k daňovému řádu, spolupráce orgánů veřejné moci, účtenková loterie, vztah k cizímu právu, dočasné vyloučené tržby.

Osmá část stanovuje účinnost.⁴

Ke stejnému dni byl ve Sbírce zákonů publikován i doprovodný zákon k tomuto zákonu, Zákon č. 113/2016 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o evidenci tržeb. Tento zákon je rozdělen do čtyř částí:

- První část vymezuje změnu zákona o daních z příjmu, slevu na evidenci tržeb.
- Druhá část vypovídá o změně zákona o dani z přidané hodnoty, elektronické formě podání a přechodná ustanovení.
- Třetí část informuje o změně zákona o správních poplatcích.
- Čtvrtá část – účinnost.⁵

⁴ Zákon č. 112/2016 Sb., o evidenci tržeb, In: Sbírka zákonů České republiky, částka 43/2016

⁵ Zákon č. 113/2016 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o evidenci tržeb, In: Sbírka zákonů České republiky, částka 43/2016

Dnem účinností tohoto zákona byli podnikatelé, kterým vznikala povinnost evidovat tržby, rozděleni do čtyř časových fází.

Harmonogram zavedení povinnosti evidovat tržby:

1. fáze – od 1. 12. 2016
2. fáze – od 1. 3. 2017
3. fáze – od 1. 3. 2018
4. fáze – od 1. 6. 2018

Tyto fáze v důsledku následujících událostí nebyly dodrženy.

V prosinci roku 2017 do tohoto zákona zasáhl Ústavní soud. Zabýval se návrhem skupiny 41 poslanců Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, kteří se dožadovali buď zrušení celého Zákona č. 112/2016 sb., o evidenci tržeb, nebo některých částí. Poslanci nesouhlasili se způsobem, jakým byl zákon přijat ani s některými ustanoveními. Zákon zrušen nebyl, ale došlo ke zrušení některých jeho ustanovení.

Zrušení ustanovení k 28. 2. 2018:

- Od 1. 3. 2018 platby kartou nepodléhají evidenci tržeb.
- Na účtence nemusí být uvedeno DIČ, které se u podnikajících fyzických osob shodovalo s jejich rodným číslem.
- Odložení 3. a 4. vlny EET.⁶

V návaznosti na zrušená ustanovení byl dne 13. září 2019 vydán Zákon 256/2019 Sb., kterým se mění Zákon č. 112/2016 Sb., o evidenci tržeb, ve znění pozdějších předpisů, a Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů. Zákon vstoupil v platnost dne 9. října 2019, s účinností od 1. listopadu 2019.

Třetí a čtvrtá vlna tedy neproběhla v termínech, jak bylo původně stanoveno. Obě etapy tak měly být spuštěny současně dne 1. května 2020.

⁶ Zákony.cz. [online]. [cit. 2021-02-27]. Dostupné z: <https://www.zakony.cz/zakon-SB2018008>

Vzhledem k vyhlášení nouzových stavů z důvodu koronavirové epidemie byl vydán Zákon o některých úpravách v oblasti evidence tržeb v souvislosti s vyhlášením nouzového stavu č. 137/2020 ze dne 25. března 2020.

Znění zákona:

„§ 1

(1) Subjekt evidence tržeb není povinen plnit povinnosti podle zákona upravujícího evidenci tržeb s výjimkou povinnosti zacházet s autentizačními údaji, certifikátem pro evidenci tržeb a blokem účtenek tak, aby předešel jejich zneužití do 30. června 2020.

(2) Subjekt evidence tržeb není povinen plnit podle zákona upravujícího evidenci tržeb evidenční povinnost a povinnost umístit informační oznámení do 31. prosince 2022.

§ 2

Tento zákon nabývá účinnosti dnem jeho vyhlášení“⁷

K tomuto zákonu byla vydána přechodná ustanovení. První bylo zavedeno Zákonem č 263/2020 Sb. ze dne 26. května 2020 a druhé Zákonem č 449/2020 Sb. ze dne 29. října 2020, kterými se mění zákon č. 137/2020 Sb., o některých úpravách v oblasti evidence tržeb v souvislosti s vyhlášením nouzového stavu.

K přechodným ustanovením bylo vládou přistoupeno v rámci úlev podnikatelům, které mají pomoci překonat nelehké období spojené s řadou opatření a omezení. Vláda tedy rozhodla o odložení povinnosti evidovat tržby. Nejdříve po dobu nouzového stavu a následující tři měsíce, poté, v květnu roku 2020, byla odložena povinnost evidovat tržby do 31. 12. 2020 a nyní je prodloužen odklad až do 31. 12. 2022.

„Musíme pružně reagovat na vývoj krize a nechat ekonomiku pořádně nadechnout. Teď je důležité, aby podniky vůbec fungovaly. Na priority řádného výběru daní a zajištění rovných podmínek pro byznys nerezignujeme, ale s ohledem na vývoj situace je rozumné s nimi několik měsíců počkat“ (Alena Schillerová, ministryně financí)⁸

⁷ Zákon č. 137/2020 Sb., o některých úpravách v oblasti evidence tržeb v souvislosti s vyhlášením nouzového stavu, In: Sbírka zákonů České republiky, částka 48/2020

⁸ Peníze.cz. [online]. [cit. 2021-02-15]. Dostupné z: <https://www.penize.cz/elektronicka-evidence-trzeb-eet/416563-eet-se-prerusi-az-do-konce-roku>

Pozastavení povinnosti evidovat platby pro podnikatele znamená, že nemusí vystavovat účtenky zákazníkům, odesílat Správci daně údaje o tržbách a umístit informační oznámení.

I když je nyní EET pozastaveno přesto je funkční. Podnikatelé, kteří chtějí evidovat platby i v tomto úlevovém období se proto nemusí nijak odhlašovat ani hlásit přerušení Finančnímu úřadu.

3.2 Principy a schéma EET

Důvodem pro zavedení EET je snaha zabránit daňovým únikům, ke kterým dochází formou krácení tržeb přijímaných v hotovosti.

„Krácení tržeb spočívá v tom, že do účetních knih je zanesena tržba v menší výši, než je tržba skutečná. Následná kontrola, prováděná s odstupem několika měsíců či roků, toto zkrácení tržeb často neodhalí“⁹.

Každá přijatá částka v hotovosti se v rámci EET odesílá online na Finanční správu České republiky. Příjemce ihned po převzetí tržby má za povinnost zákazníkovi nabídnout účtenku, na které je vytištěn unikátní fiskální identifikační kód (vygenerovaný Finanční správou). To znamená, že Finanční správa je informována o tržbě dříve, než zákazník obdrží svou účtenku. Zákazník si může ověřit na internetových stránkách daňového portálu, že je fiskální kód pravý, tedy že obchodník svou tržbu řádně přiznal a tím splnil evidenční povinnost.

3.2.1 Evidenční povinnost

Evidenční povinností je povinnost poplatníka při uskutečnění tržby, která podléhá evidenci:

- Zaslát o této tržbě datovou zprávu správci daně.
- Vystavit účtenku tomu, od koho evidovaná tržba plyne.

⁹ HAJDUŠEK, T., VODIČKA M., První zkušenosti s EET. 2017, s. 1

Poplatník svou evidenční povinnost plní podle toho, do kterého režimu evidenční povinnosti spadá. EET rozlišuje tři režimy:

- Evidence tržeb běžným způsobem.
- Evidence tržeb ve zjednodušeném režimu.
- Evidence tržeb ve zvláštním režimu.

3.2.2 Evidence tržeb běžným způsobem

Tento režim využívají všichni podnikatelé, kteří mají internetové připojení a tržbu tedy ihned po přijetí odesílají Finanční správě.

Pokud bude podnikatel evidovat tržby v běžném režimu, je potřeba před přihlášením do EET systému získat autentizační údaje, které tvoří přihlašovací jméno a heslo. Toto získá buď návštěvou Finančního úřadu, kde tyto údaje obdrží okamžitě, nebo je-li vlastníkem datové schránky, může si o ně zažádat prostřednictvím daňového portálu pomocí přihlašovacích údajů do datové schránky.

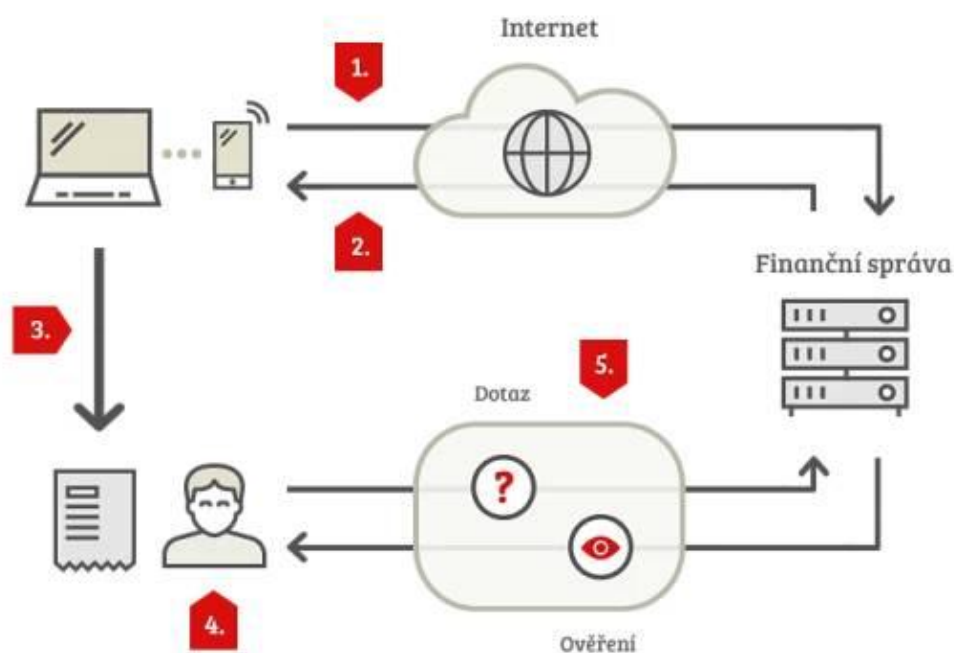
Přihlášení do EET portálu musí učinit nejdéle do 90 dnů od získání autentizačních údajů, jinak jemu přiřazené heslo propadne. Do aplikace zadá všechny své provozovny pro získání čísel, které budou později uvedeny na účtenkách.

Dále zažádá o certifikát (je možné vlastnit jeden certifikát na více provozoven, záleží na výběru podnikatele). Tento certifikát je nutný při identifikaci zasílaných tržeb a je přidělen v okamžiku zažádání. Má platnost tři roky – poté se musí zažádat o nový. Tento certifikát podnikatel nainstaluje do pokladny. Každá pokladna má popis této instalace ve svém návodu.

K evidování v běžném režimu je velmi důležité vlastnit internet nebo mobilní internetové připojení, které podnikateli umožní ve chvíli, kdy přijme platbu, spojit se s Finanční správou, která do dvou vteřin vygeneruje a odešle fiskální identifikační kód, který bude vytištěn na účtence. Také musí mít přístroj nebo zařízení se softwarem či aplikací, která umožní zaevidovat tržbu, spojit se s finanční správou, přijmout fiskální identifikační kód, údaje odeslat a také vytisknout účtenku pro kupujícího.

Pokud dojde k výpadku internetového připojení (pokladna se nemůže více jak 2 vteřiny spojit s Finančním úřadem), místo fiskálního kódu se na účtenku uvede podpisový vzor poplatníka, tj. jeho zjednodušený elektronický podpis, který je vytvořen z DIČ, identifikace provozovny a pokladního místa, pořadového čísla účtenky, data a času přijetí tržby, celkové výše tržby. I bez funkčnosti internetu se vydá zákazníkovi účtenka. Údaje o nezaslané tržbě si automaticky pokladna uloží do paměti. Až se spojení znovu obnoví, sama je odešle.

Obrázek 1 Evidence tržeb v běžném režimu

Zdroj: Etržby, převzato z: <https://www.etrzby.cz/cs/bezny-a-zjednoduseney-rezim>, dne 16. 2. 2021

1. Podnikatel zašle datovou správu o transakci ve formátu XML Finanční správě.
2. Ze systému finanční správy je odesláno potvrzení o přijetí s vygenerovaným unikátním kódem.
3. Podnikatel vystaví účtenku, kterou předá zákazníkovi.
4. Zákazník převezme účtenku.
5. Evidenci dané tržby lze ověřit prostřednictvím webové aplikace Finanční správy. Zákazník si může ověřit svoji účtenku, podnikatel si ověří tržby evidované pod jeho jménem.

3.2.3 Evidence tržeb ve zjednodušeném režimu

Pokud má podnikatel provozovnu v místě, kde není možnost jakéhokoli připojení k internetu, čímž nelze zajistit odesílání tržeb v běžném režimu, musí si podat žádost u Finanční správy o evidenci tržeb ve zjednodušeném režimu. To pro podnikatele znamená, že účtenky zákazníkům vystavuje ihned, ale je povinen jednou za pět dní odeslat správci daní evidované tržby hromadně.

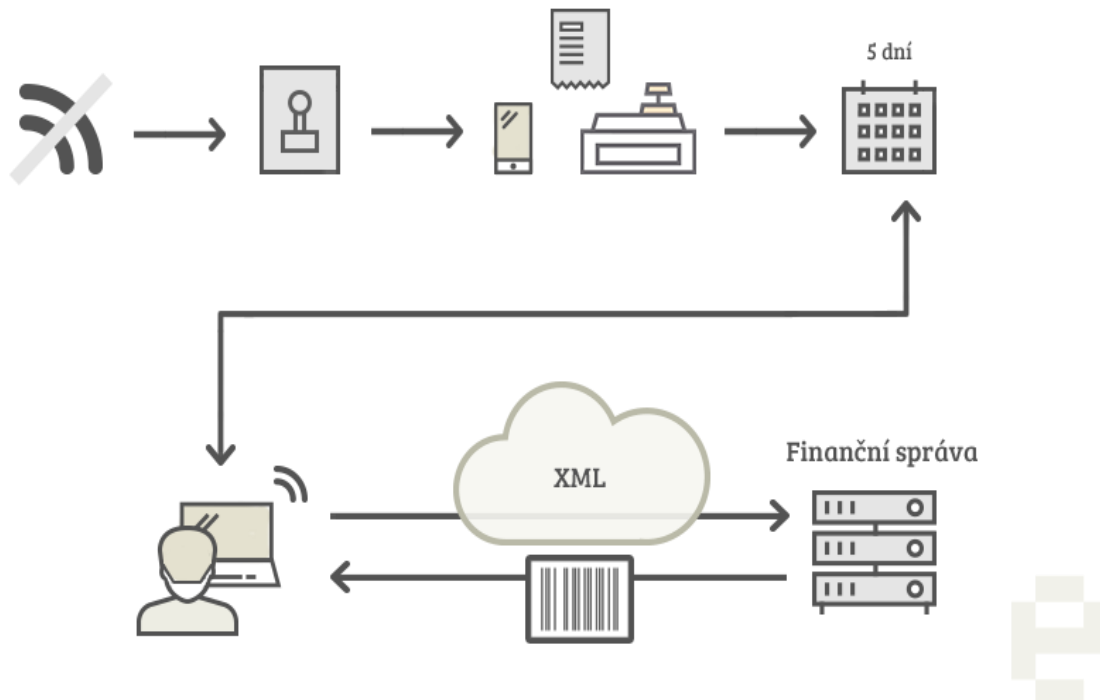
Ve zjednodušeném režimu se mohou evidovat tržby z prodeje zboží a služeb na palubě dopravních prostředků při pravidelné hromadné přepravě osob podle zákona upravujícího daň z přidané hodnoty.

Povolení pro evidování tržby ve zjednodušeném režimu dle Zákona č. 112/2016 Sb., o evidenci tržeb, § 11 – Tržby ve zjednodušeném režimu:

- Pro evidování tržby ve zjednodušeném režimu si podnikatel podá žádost. Žádost podává ve chvíli, kdy by evidování tržby v běžném režimu znemožňovalo nebo ztížilo plynulý a hospodárný výkon jeho podnikání. Na tomto základě správce daně žádost schvaluje a posléze vydá povolení evidovat tržby ve zjednodušeném režimu.
- V žádosti musí být uvedeny důvody, kterými budou naplněny podmínky k vydání povolení evidovat tržby ve zvláštním režimu, a tržby, na které se povolení bude vztahovat.
- Lhůta pro rozhodnutí správcem daně je stanovena na 15 dnů od podání žádosti. V povolení musí být uvedena tržba, na kterou se povolení vztahuje.
- Při zamítnutí žádosti lze žádost podat opakovaně, nejdříve však po uplynutí 60 dní. Na žádosti musí být uvedeny jiné důvody, než které byly uvedeny v původní žádosti. Pokud se budou důvody shodovat, tato žádost bude odložena, podnikatel o tomto bude vyrozuměn.
- Ve chvíli nesplnění podmínek, ke kterým bylo vydáno povolení evidovat ve zvláštním režimu, má podnikatel povinnost tyto skutečnosti do 15 dnů nahlásit správci daně.

- Pokud správce daně zjistí, že pominuly podmínky pro vydání povolení, toto povolení ruší.¹⁰

Obrázek 2 Evidence tržeb ve zjednodušeném režimu

Zdroj: Etržby, převzato z: <https://www.etrzby.cz/cs/bezny-a-zjednoduseny-rezim>, dne 16. 2. 2021

1. Poplatník prostřednictvím pokladního zařízení vystaví účtenku bez fiskálního identifikačního kódu a do paměti uloží datovou zprávu o tržbě.
2. Do pěti dnů zajistí odeslání datových zpráv o přijatých tržbách Finanční správě.
3. Ze systému Finanční správy je odesláno potvrzení o přijetí s fiskálním identifikačním kódem.
4. Zákazník si může ověřit svoji účtenku, poplatník svoje tržby evidované pod svým jménem.

¹⁰ Zákon č. 112/2016 Sb., o evidenci tržeb, In: Sbirka zákonů České republiky, částka 43/2016

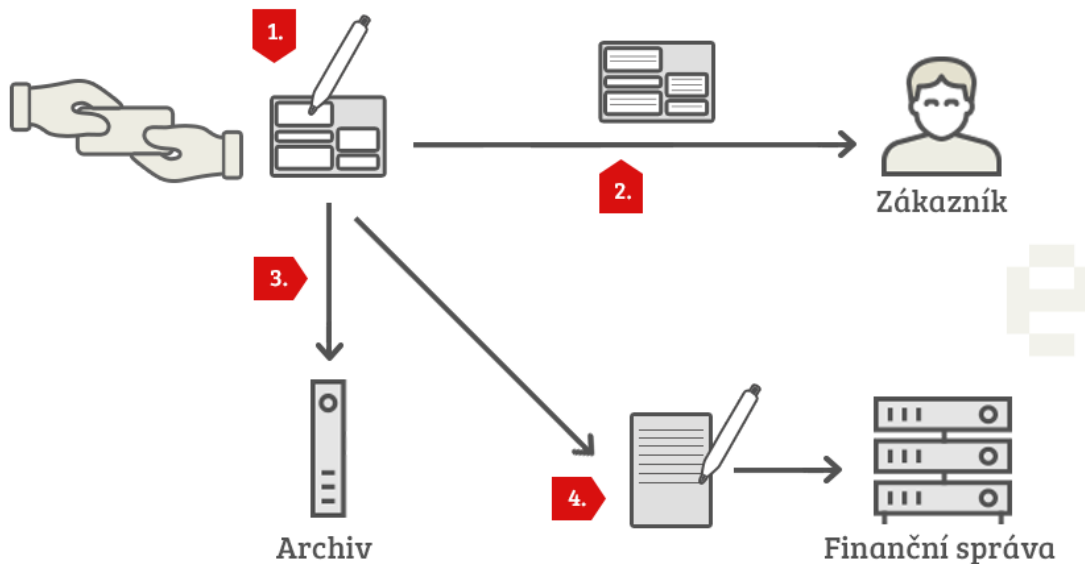
3.2.4 Evidence tržeb ve zvláštním režimu

Subjekty dle novely:

- Poskytovatel zdravotních služeb, který je placený zdravotní pojišťovnou.
- Kdokoli jiný, kdo si podá žádost a splní následující podmínky:
 - Není plátcem DPH.
 - Nezaměstnává více než dva zaměstnance.
 - Výše příjmů, které podléhají EET, nepřesahuje za 4 přechodná čtvrtletí 600 tisíc Kč a zároveň předpokládaná výše příjmů za následujících 12 měsíců také nepřesáhne 600 tisíc Kč.

Tento režim, tzv. off-line, kdy ke svému podnikání není potřeba připojení k internetu. Podnikatel je povinen vydávat účtenky z předtištěného bločku. Bločky jsou zdarma k vyzvednutí na Finančním úřadu.

Obrázek 3 Evidence tržeb ve zvláštním režimu

Zdroj: Etržby, převzato z: <https://www.etrzby.cz/cs/bezny-a-zjednoduseny-rezim>, dne 16. 2. 2021

1. Poplatník přijme tržbu od zákazníka a dle pokynů v bloku účtenek vyplní účtenku s nejnižším pořadovým číslem.

2. Vyplněnou účtenku předá zákazníkovi nejpozději při uskutečnění evidované tržby.
3. Poplatník archivuje stejnopis účtenky.
4. Za každé kalendářní čtvrtletí poplatník odevzdá oznámení o přijatých tržbách na finančním úřadě.

Podnikatel vydá účtenku s nejnižším číslem, nelze přeskakovat ani lístky vyhazovat. Následně má povinnost každé čtvrtletí podat tzv. oznámení o tržbách evidovaných ve zvláštním režimu s vyplněným formulářem od Ministerstva financí a tento souhrn tržeb odevzdá na Finančním úřadě nebo elektronicky datovou schránkou. Tato povinnost měla vzniknout 1. května 2020, ale byla odložena. Režim budou moci využívat všichni podnikatelé bez ohledu na to, v jaké fázi vstoupili do povinnosti evidovat tržby. O zvláštní režim bylo možno žádat od 1. února 2020, úřad tyto žádosti vyřizoval až do léta. Nové žádosti budou finanční správou vyřizovány od 1. července 2022.

„Podmínky zvláštního režimu by podle aktuálních informací mohla teoreticky splnit cca polovina podnikatelů v České republice. Ministerstvo financí nicméně předpokládá, že jich o zařazení do tohoto režimu požádá výrazně méně, protože standardní on line evidence funguje automatizovaně a jednoduše. Díky možnosti využít jako pokladní zařízení telefon nebo tablet nepředstavuje ani významnější startovní náklad“

(Tomáš Weiss, ministerstvo financí)¹¹

3.2.5 Porušení podmínek a možnost zrušení evidence ve zvláštním režimu

Pracovníci Finančního úřadu mohou povolení pro zvláštní režim zrušit pokud:

- Nejsou splněny podmínky pro vedení EET ve zvláštním režimu.
- Jsou porušeny povinnosti spojené s EET.
- Pokud je o zrušení požádáno.

Zrušit evidování v tomto režimu lze, když jsou podmínky stále splňovány – např. administrativní náročnost. Pro zrušení zatím není žádný oficiální formulář,

¹¹ Poradna z EET [online]. [cit. 2021-15-02]. Dostupné z <https://eet.money.cz/blog/off-line-eet-jak-funguje-kdo-novinku-vyuzije-komu-spis-pridela-starosti>

proto se doporučuje návštěva Finančního úřadu, kde se lze dohodnout na postupu. Při zrušení je možno opakovaně o zvláštní režim žádat.

Při nesplnění podmínek zvláštního režimu má podnikatel povinnost toto nahlásit Finančnímu úřadu do 15 dnů. Následovně eviduje v běžném režimu.

3.2.6 Porušení EET, opatření k vynucení nápravy.

Kontrolní orgány:

- Orgán finanční správy ČR.
- Orgány celní správy ČR.
- Orgány veřejné moci při plnění své běžné činnosti, pokud zjistí porušení zákona o EET (např. policie, živnostenský úřad, Česká obchodní inspekce)- oznámí tuto skutečnost FÚ nebo celnímu úřadu.

Pokud dojde k zvlášť závažnému porušení v EET, může kontrolní orgán nařídit okamžitě:

- Uzavření provozovny.
- Pozastavení výkonu činnosti týkající se EET.

Tato opatření orgán zruší bez zbytečného odkladu, pokud poplatník prokáže, že k tomuto pominuly důvody. Výkon uzavření se provede vyvěšením na viditelném místě, možná sankce za neumístění tohoto informačního oznámení může dosahovat až 50 tisíc Kč¹²

3.3 Platby podléhající EET

Povinnost evidovat tržby se vztahuje na platby provedené „hotovostně“ a zároveň považované za tzv. „rozhodný příjem“

Za hotovostní platbu se považuje platba:

- V hotovosti (bankovky, mince).

¹² DUŠEK, J. *Elektronická evidence tržeb v přehledech*. 2017 s. 98

- Prostřednictvím prostředků, které jsou určeny pouze k zaplacení zboží nebo služeb v prostorách využívaných vydavatelem prostředku nebo zboží nebo služeb úzce vymezenému okruhu dodavatelů anebo k zaplacení úzce vymezeného okruhu zboží nebo služeb (např. různé formy elektronických peněženek, čipových karet, kupónů, voucherů, v rámci, kterých dochází nejdříve k jejich „nabytí“ a následně k čerpání kreditu, který byl takto nabyt).
- Šekem.
- Směnkou.
- V jiných formách (např. dárkové karty, poukázky na zboží, zvláštní kartičky, žetony nahrazující měnu).
- Započtením kauce nebo obdobné jistoty (např. vratné kauce v hotovosti při nájmu movitých i nemovitých věcí).

3.3.1 Platby, které nepodléhají EET

- Platba kartou.
- Platba převodem na účet.
- Platba inkasem.

3.4 Rozhodný příjem, obsah účtenky

Rozhodným příjmem jsou příjmy ze samostatné činnosti, která je podnikáním, u poplatníků daně z příjmů fyzických osob a u poplatníků daně z příjmů právnických osob příjmy z podnikatelské činnosti. Rozhodný příjem je příjem, pokud nepodléhá srážkové dani, případně dani ze samostatného základu, např. u příjmů z nájmu. Za rozhodný příjem, který podléhá elektronické evidenci, se nepovažuje ojedinělý příjem, např. náhodný hotovostní příjem někoho, kdo jinak přijímá úhrady jen prostřednictvím bankovních úhrad.

Účtenka musí obsahovat:

- Fiskální identifikační kód.
- Své daňové identifikační číslo, pokud není jeho kmenová část tvořena obecným identifikátorem, kterým je rodné číslo.
- Označení provozovny, ve které je tržba uskutečněna.
- Označení pokladního zařízení, na kterém je tržba evidována.

- Pořadové číslo účtenky.
- Datum a čas přijetí tržby nebo vystavení účtenky, pokud je vystavena dříve.
- Celkovou částku tržby v české měně.
- Bezpečnostní kód poplatníka.
- Údaj, zda je tržba evidována v běžném nebo zjednodušeném režimu.¹³

3.5 Kompenzace nákladů EET pro podnikatele

Bylo myšleno i na to, aby evidování tržeb podnikatele finančně nezatěžovalo, proto byla vytvořena bezplatná aplikace Profi účtenka. Tato aplikace byla vyvinuta pro Android (mobilní telefon, tablet), iOS a pro Windows 10 (Store), ke stažení je zdarma a má stejné funkce jako podkladní stroj pro potřebu elektronické evidence tržeb.

Sleva na EET jen pro FO v zákoně o daních z příjmů:

- Jde o jedinou jednorázovou částku 5 000 Kč (bez ohledu na skutečné výdaje, ty mohou být i menší).
- Bez ohledu na počet pořízených technických zařízení či úprav SW.
- Jde o paušální daňově uznatelnou částku, která se neprokazuje.
- Uplatnit lze jen v 1. roce, kdy má zákonnou povinnost EET, pokud v něm zaeviduje v EET první účtenku.
- A to z povinnosti evidovat EET, nikoliv dobrovolná evidence EET.
- Maximálně ve výši kladného rozdílu mezi 15 % dílčího základu daně a základní slevy na poplatníka.¹⁴

Snížená sazba DPH na stravování:

Od 1. prosince 2016 došlo k rozšíření přílohy č. 2 ZDPH, ve které je uveden seznam služeb podléhajících první snížené sazbě daně o tuto položku – CZ-CPA – Stravovací služby, podávání nápojů, pokud nejsou jako stravovací služby osvobozeny od daně podle § 57 až 59, nebo pokud se nejedná o podání alkoholických nápojů uvedených pod kódy

¹³ NOVOTNÝ, L. *Evidence tržeb*, 2017 s. 33

¹⁴ DUŠEK, J. *Elektronická evidence tržeb v přehledech*. 2017 s. 75

nomenklatury celního sazebníku 2203 až 2208 nebo tabákových výrobků uvedených pod kódy nomenklatury celního sazebníku kapitoly 24¹⁵.

3.6 Účtenková loterie

Účtenková loterie vznikla společně se zavedením EET ze stejného důvodu – zabránit daňovým únikům při hotovostních platbách. Byla spuštěna dne 1. října 2018. Každý měsíc měl stát rozdat 21 025 výher a hlavní cena byla 1 milion Kč, druhá automobil ve výši 400 tisíc korun, třetí 300 tisíc Kč, čtvrtá 200 tisíc Kč a pátá 100 tisíc Kč. Dále mohli lidé získat 20 výher po 20 tisících Kč, 1000 výher po 1000 Kč a 20 tisíc výher po 100 Kč. I když vznikla povinnost evidovat tržby, bylo zde riziko, že podnikatel, který má povinnost evidovat každou tržbu, do pokladny nezadá část transakcí a neodešle veškeré údaje Finanční správě. Tomu měla zabránit právě účtenková loterie, kdy každá vystavená účtenka sloužila jako tiket do loterie. Zákazníkům byl tedy dán důvod požadovat účtenku z každého obchodu za účelem výhry.¹⁶

3.6.1 Pravidla účtenkovky

Účtenková loterie se řídí následujícími pravidly:

- Je určena osobám starším 18 let.
- Po zaregistrování hráč získá hráčský účet, kde může sledovat všechny své zaregistrované účtenky. Slosování probíhá vždy 15. den v měsíci, kdy se hráč dozví případnou výhru a zvolí způsob výplaty. Peněžité výhry nad 100 tis. Kč lze vyplatit pouze bezhotovostně.
- Lze zaregistrovat jen účtenky, které byly vydány obchodníkem s povinností evidovat tržby. Vždy může být použita pouze jedna účtenka od stejného obchodníka za den.

Ministerstvo financí v souvislosti s nouzovým stavem přistoupilo ke zrušení účtenkové loterie. Poslední slosování proběhlo 15. dubna 2020. Do slosování bylo možno

¹⁵ DUŠEK, J. *Elektronická evidence tržeb v přehledech*. 2017 s. 75

¹⁶ ÚČTENKOVKA, [online]. [cit. 2021-02-18]. Dostupné z: <https://www.uctenkovka.cz/jakhrat#pravidla>

registrovat účtenky vystavené v měsíci březnu a to nejpozději do 12. dubna 2020. Od 13. dubna 2020 již tedy není registrace účtenek možná.

3.7 EET – dělení dle etap

Původní harmonogram jednotlivých etap dle Zákona č.112/2016 Sb., o evidenci tržeb, nebyl dodržen pouze z hlediska časového. Rozdělení ekonomických činností podle klasifikace NACE se změny žádným způsobem nedotkly.

NACE slouží k dělení oblasti ekonomických činností tak, že každé statistické jednotce, která vykonává nějakou ekonomickou činnost, lze přiřadit určitý kód NACE. Ekonomickou činností je myšleno výroba určitého výrobku nebo poskytování služby při použití kombinace výrobních prostředků, práce, výrobních postupů a meziproduktů.

3.7.1 První etapa

Do první etapy elektronické evidence tržeb byly zařazeny od 1. prosince 2016 podnikatelé, kteří poskytují:

- Stravovací služby, např. restaurace, hospody, kavárny.
- Ubytovací služby, např. hotely, kempy, tábořiště, penziony.

Dle NACE jsou tyto podnikatelé specifikováni pod kódy 55 a 56.

Mezi stravovací zařízení jsou zahrnuti i podnikatelé, kteří při poskytování svých služeb zákazníkům prodávají i drobné občerstvení. Pokud tedy podnikatel, který uvaří zákazníkovi například kávu nebo čaj a toto si účtuje nad rámec svých služeb, potom je povinen tuto tržbu evidovat a vystavit účtenku. Dále jsou do kategorie stravovacích zařízení zahrnuti také železniční i autobusoví dopravci, kteří za hotové peníze nabízejí cestujícím občerstvení. Pokud řidič autobusu nebo průvodčí ve vlaku prodá cestujícímu kávu nebo jakýkoli další nápoj, má povinnost vystavit účtenku a odeslat ji elektronicky na Finanční správu.

Z povinnosti evidence tržeb jsou vyřazeny veškeré příspěvkové organizace. Elektronická evidence tržeb se nevztahuje na školní jídelny a menzy provozované stánkami školami.

3.7.2 Druhá etapa

Do druhé etapy byly zařazeny od 1. března 2017 maloobchody a velkoobchody, které zboží samy nevyrábí, ale přeprodávají ho, a jsou uvedené v klasifikaci ekonomických činností NACE pod kódy 46, 47, 45.1, 45.3, 45.4.

Jedná se o následující oblasti podnikání:

- Velkoobchod, maloobchod s motorovými vozidly (vyjma oprav motocyklů), např. obchod s automobily, motocykly, s díly a příslušenstvím pro motorová vozidla.
- Zprostředkování velkoobchodu nebo velkoobchod v zastoupení v oborech, např. potraviny, nápoj, tabák, tabákové výrobky, dřevo a stavební materiály, papírenské výrobky.
- Velkoobchod se základními zemědělskými produkty a živými zvířaty, např. obilí, surový tabák, květiny a jiné rostliny, živá zvířata.
- Velkoobchod s potravinami, nápoji a tabákovými výrobky, např. ovoce a zelenina, maso a masné výrobky, cukr, čokoláda, cukrovinky.
- Velkoobchod s výrobky převážně pro domácnost, např. textil, elektronika a elektrospotřebiče, kosmetické výrobky, farmaceutické výrobky.
- Velkoobchod s počítačovým a komunikačním zařízením, např. počítače, software, elektronická a komunikační zařízení a jeho díly.
- Velkoobchod s ostatními stroji, strojním zařízením a příslušenstvím, např. zemědělské stroje, stroje pro textilní průmysl, obráběcí stroje.
- Ostatní specializovaný velkoobchod, např. dřevo, stavební materiály a sanitární vybavení, papírenské meziprodukty, ruda, kovy a hutní výrobky.
- Maloobchod v nesespecializovaných prodejnách, např. s převahou potravin, nápojů a tabákových výrobků.
- Maloobchod s potravinami, tabákovými výrobky ve specializovaných prodejnách, např. ovoce, zelenina, maso, masné výrobky, chléb, pečivo, cukrářské výrobky, cukrovinky.

- Maloobchod s pohonnými hmotami ve specializovaných prodejnách.
- Maloobchod s počítačovým a komunikačním zařízením ve specializovaných prodejnách, např. telekomunikační zařízení, audio a videozařízení.
- Maloobchod s výrobky převážně pro domácnost ve specializovaných prodejnách, např. železářské zboží, barvy, sklo, potřeby pro kutily, nábytek, svítidla a ostatní výrobky.
- Maloobchod s výrobky pro kulturní rozhled a rekreaci ve specializovaných prodejnách, např. noviny, časopisy, papírnické zboží, sportovní vybavení.
- Maloobchod s ostatním zbožím ve specializovaných prodejnách, např. obuv a kožené výrobky, hodiny, hodinky, klenoty.
- Maloobchod ve stáncích a na trzích, např. potraviny, nápoje a tabákové výrobky, textil, oděvy, obuv.
- Maloobchod mimo prodejny, stánky a trhy, např. prostřednictvím internetu, prostřednictvím zásilkové služby.

3.7.3 Třetí etapa

Do třetí etapy od 1. ledna 2023 spadají ostatní činnosti (lékaři, právníci, účetní), vyjma těch poslední fázi, například svobodná povolání, doprava, zemědělství uvedené v klasifikaci ekonomických činností NACE pod kódy 56, 01, 10, 49, 69, 75, 86 a další činnosti NACE.

Třetí etapa se týká těchto oborů:

- Zdravotní a sociální péče.
- Zemědělství, lesnictví, rybářství.
- Těžba a dobývání.
- Zpracovatelský průmysl.
- Zásobování vodou; činnosti související s odpady a sanacemi.
- Stavebnictví.
- Servis aut a motorek.
- Doprava a skladování.
- Informační a komunikační činnosti.
- Peněžnictví a pojišťovnictví.

- Činnost v oblasti nemovitostí.
- Profesní, vědecké a technické činnosti.
- Administrativní a podpůrné činnosti.
- Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu.
- Veřejná správa a obrana.
- Vzdělávání.
- Kulturní, zábavní a rekreační činnosti.
- Ostatní činnosti.
- Činnosti domácností.
- Činnosti exiteritoriálních organizací a orgánů.
- Prodej jídla s sebou.

3.7.4 Čtvrtá etapa

Do čtvrté etapy od 1. ledna 2023 jsou zařazeny vybraná řemesla a výrobní činnosti uvedené v klasifikaci ekonomických činností NACE pod kódy 13-17, 20,4, 22, 23, 25, 3-33, 43, 95, 96.

Čtvrtá etapa se týká těchto odvětví:

- Výroba textilií, např. úprava a spřádání textilních vláken a příze.
- Výroba oděvů, např. výroba kožešinových výrobků.
- Výroba usní a souvisejících výrobků, např. činění a úprava usní, zpracování a barvení kožešin, výroba obuvi.
- Zpracování dřeva (mimo nábytek), např. výroba dřevěných, korkových, proutěných a slaměných výrobků.
- Výroba papíru a výrobků z papíru, např. výroba buničiny, papíru a lepenky.
- Výroba mýdel a podobných výrobků, např. výroba mýdla a detergentů.
- Výroba pryžových a plastových výrobků, např. výroba skla a skleněných výrobků, výroba cementu, vápna a sádry.
- Výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků (kromě strojů a zařízení), např. výroba zbraní a střeliva, výroba nožičských výrobků, nástrojů a železářských výrobků.
- Výroba nábytku, např. výroba kancelářského nábytku a zařízení obchodů, výroba matrací.

- Ostatní zpracovatelský průmysl, např. výroba klenotů, bižuterie a příbuzných výrobků, výroba hudebních nástrojů.
- Opravy a instalace strojů a zařízení, např. opravy kovodělných výrobků, strojů a zařízení.
- Specializované stavební činnosti, např. demolice a příprava stavenišť, kompletační a dokončovací práce.
- Opravy počítačů a výrobků pro osobní potřebu a převážně pro domácnost.
- Poskytování ostatních osobních služeb, např. kadeřnické, kosmetické a podobné činnosti.¹⁷

¹⁷ CZ-NACE, [online]. [cit. 2021-02-25]. Dostupné z: https://www.info.mfcr.cz/ares/nace/ares_nace.html.cz

4 Vlastní práce

4.1 EET z pohledu státu

Jak již bylo zmíněno v teoretické části práce, EET bylo uzákoněno z důvodu omezení šedé ekonomiky a narovnání podnikatelského prostředí.

- Zákon preferuje jednoduchost a nízkou nákladovost provozu.
- Chce být co nejjednodušší, proto by měl obsahovat naprosté minimum výjimek.
- V některých provozech poslouží i jako dohled nad personálem.
- EET nařizuje, kdo musí a od kdy, nevadí ale dobrovolnost (např. poplatník musí povinně evidovat tržby v restauraci, ale v maloobchodě ještě povinně nemusí – dobrovolně může).¹⁸

Náklad poplatníka na EET:

- Zákon předpokládá, že tyto náklady budou minimální většinou s využitím stávajících zařízení a SW. Někde již obce finančně pomohly OSVČ např. úhradou internetu a zařízení.
- Sleva na EET jen pro FO v zákoně o daních z příjmů (§35bc).
- Poplatník si neplatí: autorizaci, vystavení certifikátů a poradenství od MF (FÚ) k EET.¹⁹

Fungováním barů a restaurací před a po zavedení elektronické evidence tržeb se zabývá výzkum společnosti Bisnode, která se věnuje analýze fungování firem. Jak uvedla analytička této firmy Petra Štěpánová, v roce 2016 vzniklo 2 226 nových firem, které se zaměřují na stravování a pohostinství. Nejvíce podniků otevřelo v listopadu před spuštěním evidence.

¹⁸ DUŠEK J. *Elektronická evidence tržeb v přehledech*, 2017 s. 19

¹⁹ Tamtéž s. 75

„Někteří podnikatelé zakládali nové firmy, aby zakryli nápadně skokový nárůst tržeb, který by díky elektronické evidenci odhalili finanční úřady. Aktuální data nenaznačují hromadné ukončování podnikání, o kterém se v souvislosti s elektronickou evidencí hovořilo. Pokud tempo zakládání nových firem vydrží, může jich letos vzniknout druhý nejvyšší počet za posledních šest let“ (Petra Štěpánová)²⁰

4.1.1 Daňový přínos EET

Stát na zavedení elektronické evidence tržeb získal lepší kontrolu nad příjmy podnikatelů, Ministerstvo financí zaznamenalo přínosy EET po dvou letech fungování takto:

- Ministerstvo financí zveřejňuje kalkulaci fiskálních přínosů elektronické evidence tržeb. Na úrovni veřejných rozpočtů byl čistý přínos EET za rok 2017 ve výši 7,9 mld. Kč a 12,3 mld. Kč za rok 2018. MF vybralo díky EET 20,2 mld. Kč.
- Výnos EET je vypočten na základě skutečných dat z inkasa daní a z údajů z daňových přiznání, které má ministerstvo k dispozici. Data jsou již očištěna o autonomní ekonomický růst a dopady všech dalších legislativních změn.²¹

Tabulka ukazuje přehled daňových přínosů EET včetně jejího dopadu na příjmy z pojistného na sociální zabezpečení:

²⁰ EET Deník.cz, [online]. [cit. 2021-02-25]. Dostupné z: <https://eet.denik.cz/aktualne-o-eet/pul-roku-s-eet-kvuli-maskovani-trzeb-vznikaly-nove-firmy-ucty-lide-nechteji-2017012.html>

²¹ Ministerstvo financí České republiky, [online]. [cit. 2021-02-26]. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/aktuality/2019/fiskalni-prinosy-eet-po-dvou-letech-fung-34419>

Tabulka 1: Daňový přínos EET

TABULKA		
Rok	2017	2018
DPH	4,7	6,1
Daň z příjmu právnických osob	0	1,9
Daň z příjmu fyzických osob	1	1,5
Pojistné na soc. a zdrav. poj.	2,2	2,8
Celkem	7,9	12,3
Celkem 2017-2018	20,2	

Zdroj: Ministerstvo financí České republiky, dostupné z

<https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/aktuality/2019/fiskalni-prinosy-eet-po-dvou-letech-fung-34419>, dne 2. 3. 2021

4.1.2 Změna počtu plátců DPH

Že elektronická evidence tržeb plní svůj účel je vidět i například na počtu plátců DPH v oblasti stravovacích služeb. V této oblasti došlo po zavedení EET k nárůstu počtu plátců DPH o 16 % oproti 4 % průměrnému nárůstu ve všech sektorech²²

4.1.3 Zhodnocení dopadu EET na 1. a 2. vlnu z pohledu státu

Elektronická evidence tržeb byla v České republice zavedena za účelem snahy omezit šedou ekonomiku a narovnat podnikatelské prostředí. Je to téma, které se rozvíjelo a upravovalo tak, aby bylo dosaženo ideálního stavu, při kterém bude efektivně realizovat svou funkci a současně negativně neovlivní podnikatelskou oblast. Stát po zavedení EET získal větší kontrolu nad příjmy podnikatelů, a jsou zde vykázány výše uvedené přínosy na úrovni veřejných rozpočtů za rok 2017 a 2018, a nárůst počtu plátců DPH v oblasti stravovacích služeb.

²² Ministerstvo financí České republiky, [online]. [cit. 2021-02-26]. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2018/eet-uspesny-projekt-ktery-prinasi-miliar-32878>

4.2 Výsledky dotazníkových šetření

Pro potřeby praktické části byly vytvořeny dva dotazníky. V prvním dotazníku byli osloveni drobní podnikatelé, kteří již své tržby evidovali, nebo stále evidují. Oslovených podnikatelů bylo celkem 60, z nichž 42 bylo ochotno poskytnout požadované informace.

Druhý soubor otázek byl položen podnikatelům, kterým povinnost evidovat tržby teprve vznikne. Osloveno jich bylo zhruba 50, k otázkám se vyjádřilo 39 z nich.

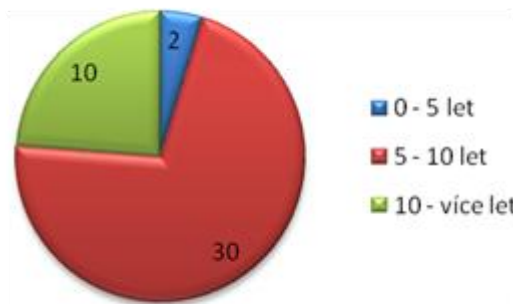
Získané odpovědi jsou zpracovány do jednoduchých a přehledných grafů, výsledky jsou jednotlivě detailně okomentovány.

4.2.1 Výsledky šetření – dotazník č. 1

V tomto dotazníku bylo podnikatelům položeno 11 otázek, které by měly alespoň z části odhalit dopady EET z jejich pohledu.

Jelikož povinnost evidovat tržby vznikla již v roce 2016, jako první otázka byla položena: „*Jak dlouho podnikáte?*“ Otázka byla směřována k zjištění, zda mají zkušenosti v podnikání z dřívější doby, nebo do podnikání vstoupili rovnou s povinností evidovat tržby.

Graf 1: Znázornění odpovědí na otázku č. 1

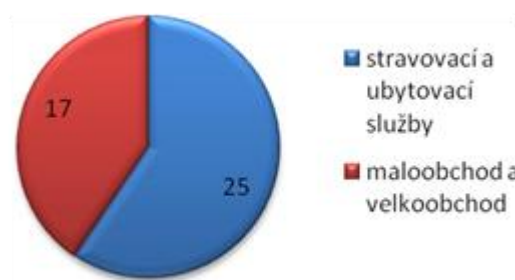

Zdroj: vlastní šetření, zpracování: vlastní práce

Z odpovědí je zřejmé, že 40 podnikatelů provozovalo svou živnost ještě před zavedením EET. Pouze 2 živnostníci vstoupili do podnikání s povinností své tržby evidovat. Těmito odpověďmi bylo zjištěno, že většina mnou dotázaných podnikatelů má zkušenosti s podnikáním ještě před povinností tržby evidovat, což je pro tuto práci velmi důležité, neboť jejich dlouholeté zkušenosti pomohou odhalit dopady EET na jejich podnikání.

Druhá otázka zněla: „*V jakém oboru podnikáte?*“ Odpověď má vliv na zjištění, zda jednotlivé subjekty začaly evidovat elektronicky tržby v první etapě od 1. 12. 2016 či o čtyři měsíce později v druhé etapě od 1. 3. 2017.

Graf 2: Znázornění odpovědí na otázku č. 2

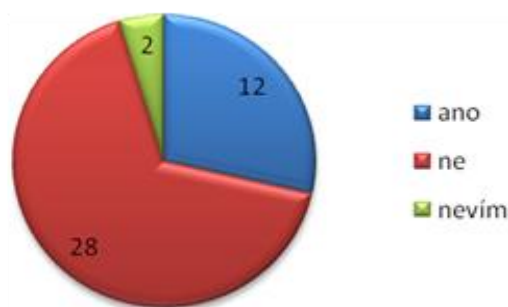

Zdroj: vlastní šetření, zpracování: vlastní práce

Z této otázky vyplynulo, že se dotázaní rozdělili na dvě zhruba stejně početné skupiny dle jejich odbornosti. Skupina 25 subjektů v oboru stravovacích a ubytovacích služeb, své tržby eviduje od 1. 12. 2016 a spadá do první vlny zavedení EET, 17 subjektů podnikajících v oboru maloobchod a velkoobchod eviduje své tržby od 1. 3. 2017, to znamená, že začali evidovat své tržby v druhé vlně.

Třetí otázka již vedla k samotné evidenci tržeb: „*Souhlasíte se zavedením EET jako nástrojem ke snížení daňových úniků?*“

Graf 3: Znázornění odpovědí na otázku č. 3

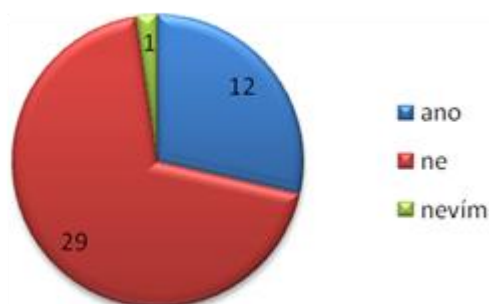

Zdroj: vlastní šetření, zpracování: vlastní práce

Dotázaní živnostníci, kteří vstoupili do podnikání s povinností evidovat tržby, odpověděli na otázku „nevím“. Tím se ukázalo, že tyto 2 živnostníci nemají zkušenosti s podnikáním před EET ani s krácením tržeb, a tudíž si nevytvořili názor, jestli souhlasí nebo nesouhlasí s jejím zavedením. Pro ano se vyslovilo 12 dotázaných a negativně odpovědělo 28 podnikatelů, ti si myslí, že EET není nástrojem ke snížení daňových úniků.

Čtvrtá otázka zněla: „*Uvažovali jste v souvislosti se zavedením EET o ukončení Vaší živnosti?*“

Graf 4: Znázornění odpovědí na otázku č. 4

Zdroj: vlastní šetření, zpracování: vlastní práce

Téměř třetina respondentů uvažovala o ukončení živnosti z důvodu zavedení EET. Z odpovědí je zřejmé, že se mnoho podnikatelů bránilo zavedení elektronické evidenci

tržeb a v souvislosti s tímto krokem chtěli ukončit své živnosti. I přes počáteční pochybnosti ale své podniky neuzavřeli, z čehož se lze domnívat, že zavedení EET je ze stran jednotlivých subjektů procesně zvládnutelné bez významného vlivu na běžný chod podnikání. 29 odpovědí znělo, že dotyční o ukončení své živnosti neuvažovali, což potvrzuje výše zmíněnou domněnku. Pouze jeden odpověděl „nevím“.

Pátá otázka byla rozdělena na dvě části. První část otázky zněla: „Víte o někom ve Vašem okolí, kdo ukončil podnikání ve spojitosti se zavedením EET?“ a druhá část otázky: „Pokud ano, kolik podnikatelů?“

Graf 5: Znázornění odpovědí na otázku č. 5

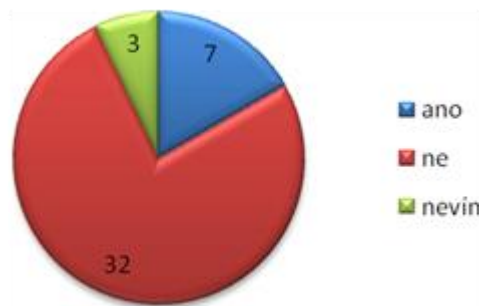

Zdroj: vlastní šetření, zpracování: vlastní práce

Otázka byla položena z důvodu zjištění, zda dotazovaní znají, nebo slyšeli o podnikateli nebo podnikatelích, kteří se rozhodli ukončit své podnikání z důvodu zavedení EET. 38 dotazovaných odpovědělo, že neznají nikoho, kdo by svou činnost takto ukončil. O živnostníkovi, který ukončil podnikání z důvodu EET, slyšely 3 subjekty. Jen 1 dotazovaný odpověděl, že zná více než 5 podnikatelů, kteří svou činnost v této souvislosti opravdu ukončili. Více se k otázce nechtěl vyjadřovat. Z výše uvedeného plyne, že v rámci posuzovaného vzorku subjektů se vyskytuje malé množství známých případů, kdy k ukončení podnikání došlo z důvodu zavedení elektronické evidence tržeb. I toto ale nelze detailněji rozebrat bez dalšího zkoumání, které již není součástí této práce.

Vzhledem k předchozí otázce byla položena další, která měla za úkol zjistit, zda podnikatelé přemýšleli o přerušení živnosti a zřízení nové provozovny: „Založili jste, nebo jste přemýšleli o založení nové provozovny z důvodu odhalení krácení daní?“

Graf 6: Znázornění odpovědí na otázku č. 6

Zdroj: vlastní šetření, zpracování: vlastní práce

Zde bylo zjištěno, že sedm podnikatelů přemýšlelo o založení nové provozovny, ale nakonec tak neučinili. Nikdo z dotázaných nezaložil novou provozovnu, vše probíhalo jen na bázi úvah. Detailnější informace se k tomuto tématu nepodařilo získat. Pouhé 3 subjekty odpověděly neutrálně „nevím“.

Sedmá otázka zněla: „*Jste plátcí DPH ve spojitosti se zavedením EET?*“

Graf 7: Znázornění odpovědí na otázku č. 7

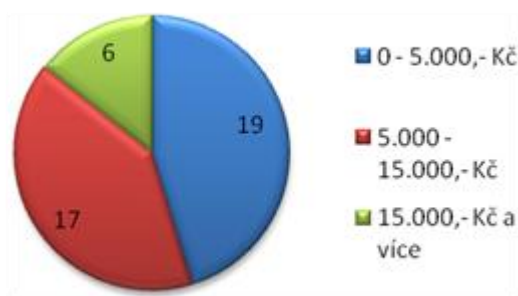
Zdroj: vlastní šetření, zpracování: vlastní práce

Cílem této otázky bylo zjistit, zda podnikatelé krátili své tržby natolik, že po přiznání všech svých tržeb jejich konečný výdělek přesáhl hranici 1 milion Kč ročně a tím se ze zákona stali plátcí DPH. Na tuto otázku 36 živnostníků odpovědělo, že nemá takové tržby, aby se stali plátcí DPH ani po zavedení elektronické evidence tržeb,

4 dotazovaní se pohybovali kolem této částky delší dobu, stali se plátcí DPH, ale nelze přesně říci, že je to v souvislosti s evidováním tržeb. Dvěma podnikatelům se zvýšili tržby takovým způsobem, že se stali plátcí DPH.

Osmá otázka měla za úkol zjistit: „*Kolik finančních prostředků jste investoval do pořízení EET?*“

Graf 8: Znázornění odpovědí na otázku č. 8

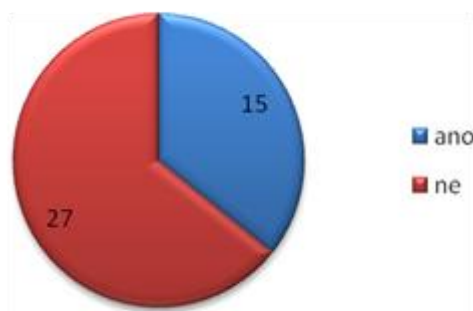

Zdroj: vlastní šetření, zpracování: vlastní práce

Do elektronické evidence tržeb investovalo 19 podnikatelů méně než 5 000,- Kč, dalších 17 podnikatelů si pořídilo komponenty k evidenci tržeb do 15 000,- Kč a více než 15 000,- Kč investovalo 6 posuzovaných subjektů.

A s tímto dotazem souvisela i otázka č. 9, která zněla: „*Myslíte, že kompenzace výdajů v souvislosti s EET od státu (bezplatná aplikace, snížení sazby DPH na stravování, jednorázová částka 5 000,- Kč) byla dostačující?*“

Graf 9: Znázornění odpovědí na otázku č. 9

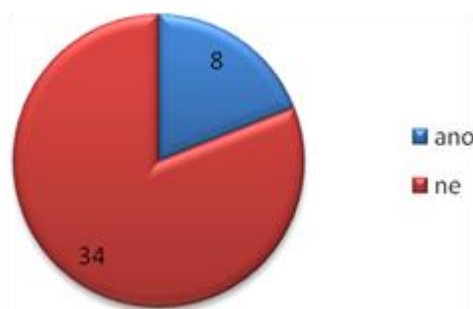

Zdroj: vlastní šetření, zpracování: vlastní práce

Na tuto otázku odpovědělo 27 podnikatelů, že kompenzace od státu dle jejich názoru uspokojivá není, 15 dotázaných se domnívá, že tato kompenzace je dostačující.

Jak již bylo zmiňováno v kapitole 3.1.1., v současné době je povinnost elektronické evidence tržeb přerušena z důvodu koronavirové krize. Povinnost evidovat tržby vznikne znovu od 1. 1. 2023, ale podnikatelé, kteří chtějí své tržby evidovat i v tomto období, dobrovolně mohou. Proto desátá otázka zněla: „*Evidujete své tržby i v současném přerušném režimu?*“

Graf 10: Znázornění odpovědí na otázku č. 10

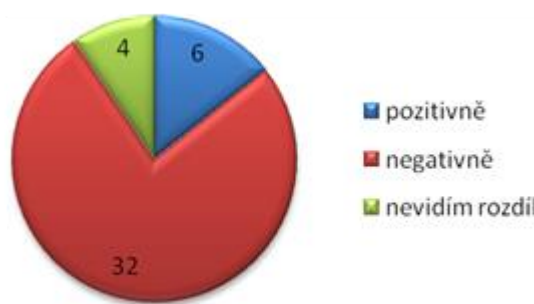
Zdroj: vlastní šetření, zpracování: vlastní práce

Na tuto otázku bylo odpovězeno, že 34 živnostníků svou elektronickou evidenci tržeb přerušilo a 8 subjektů dobrovolně eviduje i v tomto nepovinném období. Ti, co evidují dál, se vyjádřili v tom smyslu, že jsou spokojeni s kontrolou nad svými tržbami a vyhovuje jim funkce pokladny, která eviduje skladové zásoby a jim tak ulehčuje

a urychluje účetní inventury. Podnikatelé, kteří přerušili evidenci tržeb, se k tomuto nechtěli detailněji vyjadřovat.

Poslední, jedenáctá, otázka byla položena pro zjištění: „*Jak ovlivnila evidence tržeb Vaše podnikání?*“

Graf 11: Znázornění odpovědí na otázku č. 11

Zdroj: vlastní šetření, zpracování: vlastní práce

Celých 32 subjektů na tuto otázku reagovalo záporně, 6 kladně. Ke své odpovědi se blíže vyjádřilo jen 20 podnikatelů.

K nejčastější odpovědi byly zjištěny tyto důvody:

- Problémy s technikou obecně.
- Více zbytečné práce.
- Zaučování zaměstnanců – zacházení s technikou.
- Více starostí – internet, pokladna.
- Další náklady – papír do tiskáren účtenek, internet, údržba softwaru.

Jelikož mezi oslovenými podnikateli byli převážně drobní živnostníci, je pochopitelné, že se většina z nich vyjádřila negativně. Na základě uvedených příčin nesouhlasné odpovědi pro ně bylo problematictější technické zavedení EET včetně souvisejících nákladů a samotným uvedením do provozu.

Ti, kteří se vyjádřili pozitivně, uvedli tyto důvody:

- Evidence zásob v pokladně – snazší provádění inventur.
- Lepší kontrola zaměstnanců.

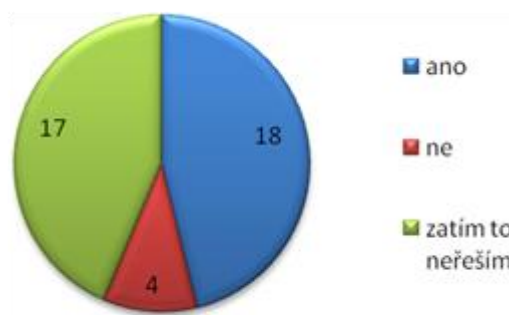
Tyto otázky byly podnikatelům pokládány v současné těžké době (nouzový stav, pandemie a s tím související vládní opatření zasahující do výkonu živností), která není příznivá pro jejich podnikání. Od části dotazovaných, bylo zjištěno, že 5 muselo svou provozovnu uzavřít (malé hospůdky), 7 živnostníků podniká v omezeném režimu (výdejní okénka) a 10 pokračuje v podnikatelské činnosti bez omezení.

4.2.2 Výsledky šetření – dotazník č. 2

Cílem této části práce je zhodnotit dopady EET na podnikatele v první a druhé etapě. Na základě zjištěných skutečností budou navrhnutá možná vylepšení pro budoucí vlny, které plánují zavést EET od 1. 1. 2023. Zatím zde bylo vypsáno, co vše musí podnikatelé vykonat, dodržovat, pořídit, aby byly splněny podmínky evidování tržeb. Také zde byla zmíněna účtenková loterie, která byla zřízena pro ještě větší kontrolu nad podnikateli, aby opravdu odesílali každou přijatou tržbu. Zákazníci tedy měli motivaci požadovat účtenky, byli odměňováni za tzv. „poctivost“ podnikatelů. Motivovat by bylo dobré ale i podnikatele. Na toto téma byly zaměřeny dotazy v druhém dotazníku. Podnikatelům, kterým brzy vznikne povinnost evidovat své tržby, byly položeny tyto 3 otázky:

První otázka zněla: „*Jste připraveni na evidování svých tržeb od 1. 1. 2023?*“

Graf 12: Dotazník č. 2, Znázornění odpovědí na otázku č. 1

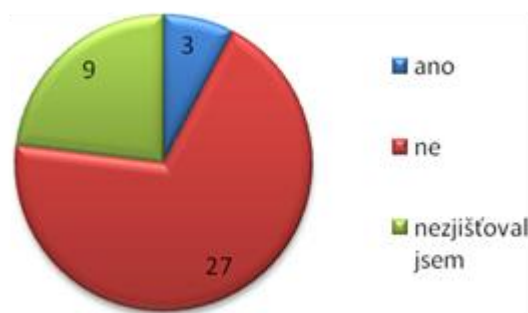

Zdroj: vlastní šetření, zpracování: vlastní práce

Tento dotaz byl položen pro zjištění, zda podnikatelé řeší evidování s dostatečným předstihem, nebo to nechávají na poslední chvíli. Na evidování svých tržeb v roce 2023 je připraveno 18 podnikatelů, 17 to zatím neřeší a jen 4 dotázaní se ještě na evidování svých tržeb připravovat nezačali.

Druhá otázka zněla: „*Myslíte si, že stát nějakým způsobem motivuje podnikatele, aby evidovali své tržby?*“

Graf 13: Dotazník č. 2, Znázornění odpovědí na otázku č. 2

Zdroj: vlastní šetření, zpracování: vlastní práce

Ze získaných odpovědí bylo zjištěno, že 27 podnikatelů je přesvědčeno, že se stát žádným způsobem nesnaží motivovat podnikatele, aby své tržby evidovali, 9 živnostníků se o to nezajímalo a jen 3 jsou toho názoru, že stát dotčené subjekty k elektronické evidenci tržeb nějakým způsobem motivuje.

V návaznosti na předchozí otázku poslední otázka zněla: „*Ocenili byste odměnu v podobě výherní loterie pro podnikatele, podobné té účtenkové, která v první a druhé vlně byla zřízena pro zákazníky?*“

Graf 14: Dotazník č. 2, Znárodnění odpovědí na otázku č. 3

Zdroj: vlastní šetření, zpracování: vlastní práce

Tato otázka byla položena ve snaze přiblížit se k cíli této bakalářské práce, kterým je zjistit nedostatky v první a druhé vlně EET, a pokusit se navrhnout možné vylepšení pro spuštění třetí a čtvrté vlny. Tato zdokonalení souvisí s motivací pro podnikatele, aby své tržby evidovali s vědomím, že je to přínosem jak pro stát, tak i pro podnikatele, a že i oni mohou být za odesílání tržeb nějakým způsobem odměňováni. Na položenou otázku odpověděla naprostá většina kladně a přivítala by zmíněnou formu odměny, která by podpořila pozitivnější vnímání EET i na straně podnikatelů a zároveň také možnost něco získat.

4.3 Shrnutí výsledků dotazníkového šetření

Na základě informací z odpovědí jednotlivých dotazovaných subjektů na položené otázky byly zjištěny zajímavé informace.

4.3.1 Dotazník č. 1

Soubor 42 spolupracujících živnostníků zahrnuje převážně ty, kteří se v oblasti podnikatelské činnosti pohybují nejméně 5 let, tedy existovali ještě před zavedením elektronické evidence tržeb. Nadpoloviční většina z nich provozuje stravovací a ubytovací služby, tedy vedou EET od roku 2016 (1. etapa), ostatní podnikají v oblasti maloobchodu

a velkoobchodu a EET používají od roku 2017 (2. etapa). 28 subjektů se domnívá, že EET není nástrojem ke snížení daňových úniků. Téměř třetina dotazovaných uvažovala o ukončení své živnosti z důvodu chystaného zavedení EET. Naprostá většina podnikatelů nezná ze svého okolí ani doslechu nikoho, kdo by svou živnost z důvodu plánovaného zavedení elektronické evidence tržeb ukončil. 7 subjektů uvažovalo o založení nové provozovny za účelem odhalení kráčení daní, reálně takovou provozovnu nikdo z dotázaných dle svých sdělení nezaložil. Většina podnikatelů není plátcem DPH, jejichž tržby nedosahují takové výše, aby se jimi mohli stát, pouze dvěma živnostníkům se tržby zvýšily natolik, že se mohli stát a stali plátce DPH. Do pořízení EET dotčení investovali převážně částku do 15 000,- Kč. Více než polovina dotázaných se domnívá, že kompenzace vzniklých výdajů souvisejících s fungováním a používáním EET je ze strany státu nedostatečná. 34 podnikatelů přerušilo v současné situaci elektronickou evidenci tržeb, jak jim legislativa umožňuje. Zbylých 8 živnostníků pokračuje v evidenci i nadále, dle jejich vyjádření tak mají své tržby a navazující činnosti lépe pod kontrolou. Většina oslovených uvádí, že zavedení EET ovlivnilo negativně jejich podnikání a to hlavně z důvodu vyšší pracnosti (obsluha technického zařízení, potřeba připojení k internetu, vícenáklady spojené s nákupem a údržbou potřebného zařízení). Pozitivní vliv na svou podnikatelskou činnost uvedlo pouze 6 dotázaných, vnímají snazší proces při provádění inventur a také lepší kontrolu nad svými zaměstnanci.

V současné době má 5 z dotčených subjektů uzavřenou provozovnu, 7 podniká v omezeném režimu formou výdejních okének.

4.3.2 Dotazník č. 2

Výzkumu se aktivně zúčastnilo 39 podnikatelů, kterým teprve vznikne povinnost elektronicky evidovat své tržby od 1. 1. 2023. Téměř polovina z nich je již na EET připravena. Většina dotázaných je přesvědčena, že se stát nijak nesnaží podnikatele motivovat k EET. 37 subjektů by přivítalo zavedení jisté formy „odměn“ podobné účtenkové loterii, která byla zavedena pro zákazníky jako forma motivace k odebrání dokladu o úhradě/účtekný z EET od podnikatelů. V tomto případě se jednalo o nejjednoznačnější odpověď v rámci celého dotazníkového šetření.

4.4 Výsledky a diskuse

Dle získaných informací by pro další etapy zavádění elektronických evidencí tržeb bylo zajímavé zvážit zavedení motivačního bonusu pro podnikatelské subjekty s povinností vést EET. Jedná se o speciální soutěž, která by byla obdobou účtenkové loterie, ale byla by určena právě podnikatelům. Každý živnostník by se musel sám přihlásit do jednotlivých kol.

Podmínkou účasti by bylo aktivní vedení EET v daném období, např. měsíc. Soutěžilo by se o předem stanovené ceny nefinančního charakteru. Cílem není, aby se do soutěže hlásily velké podnikatelské subjekty s vidinou zisku dalších peněz a podobně, ale motivace hlavně menších živnostníků tím, že mohou „něco získat/vyhrát“.

Cenou může být nové auto, poukaz na dovolenou nebo nějaký zážitek, technické zařízení, nebo i úhrada za měsíční služby prokazatelně podnikem vynaložené. Vítězové by se losovali jedenkrát za stanovené období, např. měsíc, ceny by byly odstupňovány dle jejich hodnoty.

5 Závěr

Bakalářská práce se zabývala Elektronickou evidencí tržeb, jejím zhodnocením, dopadem na podnikatele z pohledu likvidace provozoven a navýšením počtu plátců DPH. Toto bylo zhodnoceno z pohledu státu i z pohledu podnikatelů ze zjištěných dat v 1. a 2. vlně a bylo navrženo možné zlepšení pro 3. Etapu – možná úprava pravidel EET a to zavedení motivačního bonusu pro podnikatele.

Teoretická část bakalářské práce se věnuje důvodům, proč byla Elektronická evidence tržeb zřízena. Jsou zde charakterizovány zákony, které Elektronickou evidencí tržeb upravují, režimy ve kterých lze EET vést a také jednotlivé etapy jejího zavedení. Vzhledem k vyhlášení nouzových stavů z důvodu koronavirové epidemie jsou v další části práce popsány důvody přerušení povinnosti elektronicky evidovat tržby a s tímto související vydané zákony. Dále je zde zmíněna účtenková loterie, její vznik, pravidla a důvody ukončení.

Praktická část bakalářské práce je rozdělena na dvě podkapitoly. První se věnuje Elektronické evidenci tržeb z pohledu státu, z jakého důvodu bylo EET uzákoněno, co zákon preferuje, co předpokládá, výnosy po zavedení EET. Je zde zmíněna skutečnost o výzkumu společnosti Bisnode, která zaznamenala, že podnikatelé zakládali nové firmy, aby zakryli nápadně skokový nárůst svých tržeb. Z pohledu státu je EET téma, které se rozvíjelo a upravovalo tak, aby bylo dosaženo ideálního stavu, při kterém bude efektivně realizovat svou funkci a současně negativně neovlivní podnikatelskou oblast.

Další část je soustředěna na elektronickou evidenci tržeb z pohledu podnikatelů. Pomocí dvou dotazníků, byly získány potřebné informace od oslovených živnostníků. První z nich byl směřován na podnikatele, kterým vznikla povinnost evidovat tržby v 1. a 2. Etapě s cílem zjistit, jaké mělo zavedení EET na oslovené podnikatele dopad, a vyhodnotit zjištěné skutečnosti. Druhý dotazník byl zaměřen na podnikatele, kterým povinnost elektronicky evidovat tržby vznikne od 1. 1. 2023. Součástí dotazování bylo v tomto případě i zjištění, zda by subjekty přivítaly ze strany

státu motivační bonus ve formě obdoby účtenkové loterie, která poměrně úspěšně zafungovala při zavedení EET.

Jednotlivé odpovědi byly přehledně zpracovány a jednotlivě vyhodnoceny. Na základě reakcí podnikatelů bylo navrženo zavedení zmíněné odměny pro živnostníky s povinností vést EET včetně námětu na možná pravidla „soutěže“ a ocenění vítězů s cílem navrhnout možná zlepšení.

6 Seznam použitých zdrojů

6.1 Knižní zdroje

DUŠEK, Jiří, *Elektronická evidence tržeb v přehledech*, Praha: GRADA Publishing, a.s., 2017. ISBN 978-80271-0422-2

HAJDUŠEK, Tomáš a VODIČKA, Milan, *První zkušenosti s EET – elektronickou evidencí tržeb*, Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s., 2017. ISBN 98-80-7552-589-5

KOUBA, Stanislav, *Finanční, daňový a účetní bulletin: Evidence tržeb v České republice*, Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2016, s. 22 – 23. ISSN 1210-5570

LÍBAL, Luboš, *Elektronická evidence tržeb z účetního a daňového pohledu*, Praha: VOX, 2016, ISBN 978-808748-051-9

NOVOTNÝ, Libor, *Účetnictví: Evidence tržeb*, Praha: MBM Trans s.r.o., 2017, s. 26 – 42. ISSN 0139-5661

6.2 Právní předpisy

Zákon č. 212/2016 Sb., o evidenci tržeb, In: Sbíрка zákonů 13. 4. 2016, částka 43

Zákon č. 113/2016 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o evidenci tržeb, In: Sbíрка zákonů 13. 4. 2016, částka 43

Zákon č. 256/2019 Sb., kterým se mění Zákon č. 112/2016 Sb., o evidenci tržeb, ve znění pozdějších předpisů a Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů, In: Sbíрка zákonů 9. 10. 2019, částka 111

Zákon č. 137/2020 Sb., o některých úpravách v oblasti evidence tržeb v souvislosti s vyhlášením nouzového stavu, In: Sbíрка zákonů 27. 3. 2020, částka 48

Zákon č. 263/2020 Sb., kterým se mění Zákon č. 137/2020 Sb., o některých úpravách v oblasti evidence tržeb v souvislosti s vyhlášením nouzového stavu, In: Sbíрка zákonů 2. 6. 2020, částka 97

Zákon č. 449/2020 Sb., kterým se mění Zákon č. 137/2020 Sb., o některých úpravách v oblasti evidence tržeb v souvislosti s vyhlášením nouzového stavu, ve znění pozdějších předpisů, In: Sbíрка zákonů 2. 11. 2020, částka 181

6.3 Internetové zdroje

ČSSD Místní organizace Napajedla: K elektronické evidenci tržeb.[online]. [cit. 2021-02-19]. Dostupné z: <https://cssdnajedla.webnode.cz/news/k-elektronicke-evidenci-trzeb/>

Peníze.cz: EET se přeruší až do konce roku. [online]. [cit. 2021-02-15]. Dostupné z: <https://www.penize.cz/elektronicka-evidence-trzeb-eet/416563-eet-se-prerusi-az-do-konce-roku>

EET.Money.cz: Zvláštní režim EET. [online]. [cit. 2021-15-02]. Dostupné z: <https://eet.money.cz/blog/off-line-eet-jak-funguje-kdo-novinku-vyuzije-komu-spis-pridela-starosti>

Etržby: běžný a zjednodušený režim. [online]. [cit. 2021-02-16]. Dostupné z: <https://www.etrzby.cz/cs/bezny-a-zjednodusenyy-rezim>

ÚČTENKOVKA: Pravidla účtenkovky. [online]. [cit. 2021-02-18]. Dostupné z: <https://www.uctenkovka.cz/jakhrat#pravidla>

CZ-NACE: seznam NACE. [online]. [cit. 2021-02-25]. Dostupné z: https://www.info.mfcr.cz/ares/nace/ares_nace.html.cz

EET Deník.cz: Půl roku s EET. [online]. [cit. 2021-02-25]. Dostupné z: <https://eet.denik.cz/aktualne-o-eet/pul-roku-s-eet-kvuli-maskovani-trzeb-vznikaly-nove-firmy-ucty-lide-nechteji-2017012.html>

Ministerstvo financí České republiky: Fiskální přínosy EET po dvou letech fungování. [online]. [cit. 2021-02-26]. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/aktuality/2019/fiskalni-prinosy-eet-po-dvou-letech-fung-34419>

Ministerstvo financí České republiky: EET úspěšný projekt, který přináší miliardy. [online]. [cit. 2021-02-26]. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2018/eet-uspesny-projekt-ktery-prinasi-miliar-32878>

Zákony.cz. Nález Ústavního soudu ze dne 12. Prosince 2017 sp. zn. Pl. ÚS 26/16 ve věci návrhu na zrušení zákona č. 112/2016 Sb., o evidenci tržeb, nebo jeho jednotlivých ustanovení [online]. [cit. 2021-02-27]. Dostupné z: <https://www.zakony.cz/zakon-SB2018008>

7 Přílohy

Příloha č. 1 – Anketní šetření č. 1

Příloha č. 2 – Anketní šetření č. 2

Anketní šetření zaměřené na zhodnocení EET z pohledu podnikatele

Zpracovatel: Marta Titěrová, studentka PEF ČZU

Vážený respondente,

Jsem studentkou ČZU, Provozně ekonomické fakulty. V prováděném výzkumu se zabývám otázkami, zda nějakým způsobem ovlivnilo zavedení elektronické evidence tržeb Vaše podnikání. Získané informace budou použity pro zpracování mé Bakalářské práce na téma „Elektronická evidence tržeb v teorii a praxi“ Vaše odpovědi jsou zcela důvěrné a nikdy nebudou spojovány s Vaší osobou. Výsledky výzkumu budou statisticky zpracovány a budou prezentovány jen v hromadných číslech a grafech.

Otázka č. 1

Jak dlouho podnikáte?

- 0 – 5 let
- 5 – 10 let
- 10 a více let

Otázka č. 2

V jakém oboru podnikáte?

- Stravovací služby, ubytování
- Maloobchod, velkoobchod

Otázka č. 3

Souhlasíte se zavedením EET jako nástrojem ke snížení daňových úniků?

- Ano

- Ne
- Nevím

Otázka č. 4

Uvažovali jste v souvislosti se zavedením EET o ukončení Vaší živnosti?

- Ano
- Ne
- Nevím

Otázka č. 5

Víte o někom ve Vašem okolí, kdo ukončil podnikání ve spojitosti se zavedením EET?

- Ano
- Ne

Pokud ano, kolik podnikatelů?

- 1 – 5
- 5 – 10
- 10 a více

Otázka č. 6

Založili jste, nebo jste přemýšleli o založení nové provozovny, z důvodu odhalení krácení daní?

- Ano
- Ne
- Nevím

Otázka č. 7

Jste plátcí DPH ve spojitosti se zavedením EET?

- Ano
- Ne

Otázka č. 8

Kolik finančních prostředků jste investoval do pořízení EET?

- 0 – 5000 Kč
- 5000 – 15 000 Kč
- 15 000 – a více

Otázka č. 9

Myslíte, že kompenzace výdajů v souvislosti s EET od státu (bezplatná aplikace, snížení sazby DPH na stravování, jednorázová částka 5 000 Kč), byla dostačující?

- Ano
- Ne

Otázka č. 10

Evidujete své tržby i v současném přerušném režimu?

- Ano
- Ne

Otázka č. 11

Jak ovlivnila evidence tržeb Vaše podnikání?

- Pozitivně
- Negativně
- Nevidím rozdíl

Můžete se prosím k odpovědi na tuto otázku stručně vyjádřit?

Moc Vám děkuji za Vaší účast při provádění mého výzkumu.

Anketní šetření zaměřené na zhodnocení EET z pohledu podnikatele

Zpracovatel: Marta Titěrová, studentka PEF ČZU

Vážený respondente,

Jsem studentkou ČZU, Provozně ekonomické fakulty. V prováděném výzkumu se zabývám otázkami, zda nějakým způsobem ovlivní zavedení elektronické evidence tržeb Vaše podnikání. Získané informace budou použity pro zpracování mé Bakalářské práce na téma „Elektronická evidence tržeb v teorii a praxi“ Vaše odpovědi jsou zcela důvěrné a nikdy nebudou spojovány s Vaší osobou. Výsledky výzkumu budou statisticky zpracovány a budou prezentovány jen v hromadných číslech a grafech.

Otázka č. 1

Jste připraveni na evidování svých tržeb od 1. 1. 2023?

- Ano
- Ne
- Zatím to neřeším

Otázka č. 2

Myslíte si, že stát nějakým způsobem motivuje podnikatele, aby evidovali své tržby?

- Ano
- Ne
- Nejistřoval jsem

Otázka č. 3

Ocenili byste odměnu v podobě výherní loterie pro podnikatele, podobné té úctenkové, která v první a druhé vlně byla zřízena pro zákazníky?

- Ano
- Ne
- Nezajímá mě to

Moc Vám děkuji za Vaší účast při provádění mého výzkumu.